

Sín Gbezán Jí Kú . Gbetó Kúkú

Hlandlf Dunn

Gbe Kú - Gbe Kú

Hlandɔlf Dunn

Nũ maḡóblɔ

Ɖò hwexónu xóxó ɔ, Mawu ḡó jinukúnsin kpo ayikúngban kpo. Biblu Silíigbe tɔn wlan xó ɔ gbɔn mɔ "nũ e ḡó jixwé é kpo nũ e ḡó ayikúngban jí é kpo." Nũḡíḡó ene gudo ɔ, è ḡó 1) weziza; 2) weke ɔ, jɔhɔnmehun planeti le tɔn, hwe ɔ sín tutoblonunu, jinukúnsin alɔ fí e gbló ada é; 3) sin le, ayikúngban xúxú le kpo atín le kpo sín vogbingbɔn; 4) weziza e ḡó hwe ɔ sín tutoblonunu me le é, sunví le, hwe kpo sun kpo; 5) nũ e ḡó sin me le é, xe e ḡó jinukúnsin le é, kpo nũ e ḡó ayikúngban jí bo nɔ gbɔje jɔhɔn le é kpo, bɔ gudo tɔn ɔ; 6) gbetɔ nũḡíḡó e ḡó ḡíḡe éḡesunɔ tɔn alɔ ḡíḡe éḡesunɔ tɔn é. Nya ɔ nyí hwejjɔn ḡé bo nɔ nɔ fí maḡóblɔ ḡé, bo ḡó kancica maḡóblɔ ḡé me xá Gbedotɔ tɔn bɔ Mawu nɔ ḡó xó xá ε. (Bíḡěme)

"Éné ɔ, Mawu ḡó gbetɔ ḡó akpajlé é ḡésúnɔ tɔn me, é ḡó akpajlé é ḡésúnɔ tɔn, bó ḡó súnnu kpo nyɔnu kpo, bó xo ḡe ḡó yě jí, bó ḡó nú yě ḡó: 'Mi jì vǐ, bó sukpó, mi gó ayikúngban ɔ jí, bó ḡu ace ḡó jí tɔn, bó ḡu ace ḡó hweví e ḡó xu me léε, xe e nɔ gbɔn jí léε kpodó nũḡíḡó e ḡó ayikúngban jí léε kpo jí. Éné ɔ gúdo ɔ, Mawu ḡó: 'Un ná mi atín e nɔ ná sén léε bí, kpodó atín e ḡó sén léε bí kpo, bó ná nyí nũḡuḡu mitɔn. Bɔ Mawu mɔ ḡó nũ e é bló le bí nyɔ tawun.'" (Bíḡěme 1:27-31 NIV) Xókwín ḡagbe tawun ɔ sín tinme we nyí "ḡagbe e é sixu nyí é" e nyí nũ maḡóblɔ é. Mawu lé ḡó alɔḡómetɔ ḡokpo sín gbetɔ me; xóntɔn e jεxa ε é ḡé bo ḡó nú ye ḡó "Mi jì vǐ, bó sukpó, bó gó ayikúngban ɔ jí, bó sɔ ε ḡó ace yetɔn glɔ." (Bíḡ 1:28)

"Mawu Mavɔmavɔ sɔ gbetɔ ɔ ḡó jikpá Edéni tɔn me, bónú é ná wa azɔ tɔn, bó ná kpé nukún d'é wú, bó ḡó nú gbetɔ ɔ ḡó: 'A sixú ḡu atín e ḡó jikpá ɔ me léε bí sín sínsén, amɔ, a ḡó ná ḡu atín e nɔ zón bɔ è nɔ tunwun ḡagbe kpodó nyanya kpo ɔ sín sínsén ă, ḡó nú a ḡu ɔ, a ná kú dandan" (NG-12).

Metenkɔn

Biblu ḡó xó ḡebũ ḡó hwenu nabi e kancica maḡóblɔ ene nɔ ayí é wu ă. Gbetɔ e ḡó nũwukpikpé bo na wá gbeta le kɔn bo na cyan nũ é ka na nɔ ninɔme maḡóblɔ ene me hwebĩnu à? Gbedé! ḡó é nyí nũḡíḡó e è sɔ é ḡé wutu ɔ, jlɔ tɔn le tén ε kpón. É jó gbè bo wà nũ e Mawu ḡó n'i ḡó é ni ma wà ó é. É hu hwe bo gbà .

kancica maḡóblǎ e ḡò ye kpo Mawu kpo tentin é. Lee mesédó Jaki ḡḡ gbɔn é ɔ, Mawu we nɔ tén gbetó kpón ǎ, loɔ, jlǒ éḡesunɔ tɔn le we nɔ tén gbetó kpón. “Hwenu e meḡé je tenkpɔn me hǔn, ní ma ḡḡ Mawu we ḡḡ é mí tén kpón we ó. Nǔgbó ɔ, nǔ nyanya sixú tén meḡé kpón ǎ, é ka nɔ tén meḡé kpón ǎ, lo ɔ, jlǒ nyanya é ḡésúnɔ tɔn nɔ ḡɔn ε, bó nó ḡɔn ε, bó nó ḡɔn ε yi me, bó nó ḡɔn ε yi me, bó nó ḡɔn ε yi me, bó nó ḡɔn ε, (Jaki 1:13-15)

Nǔ E Kancica E Gblé É Nɔ Jì le É

Adamu kpo Evu kpo tlitó bo hu hwe. Kancica maḡóblǎ e ḡò ye kpo Mawu kpo tentin é gblé. Mawu ko ḡḡ ní ḡḡ nǔ e tótítlí sín nǔwiwa ene na jì é we nyí ḡḡ kú na huzu gbetó. Gbetó sɔ nyí hwejjɔnɔ ǎ, loɔ, é ḡó hudo ali e nu é na lévɔ ḡó kancica hwejjɔnɔ ḡé ḡé é tɔn alǒ ḡe ḡò kú mavɔmavɔ nu.

Nyɔnuna ḡó na ḡe ḡò wuvěḡaxó ḡé nu ḡò vǔjji hwenu bo jlǒ tɔn na nyí asú tɔn tɔn. Albert Barnes ḡḡ ḡḡ “é ḡó na nɔ jlǒ asú tɔn tɔn gló. ‘Jlǒ’ ɔ, jlǒ xóḡóxáme tɔn we é nyí tawun ǎ. (Bǐběme 3:16). É ḡò mǔcó, è ḡó na hen nǔ e è ḡḡ le é dó ayi me, bo na dó sixu tuùn tinme tɔn ḡò sunnu e j’ayí é gló, ḡò sén cejennabi tɔn gló ɔ, me e ma ḡó hlɔnhlɔn sɔmǔǎ é ḡó na nɔ ten tɔn me ḡò jlǒ tɔn me. alǒdó e jexa gbetó é.” (Nǔ e Barnes wlan le é, Biblu Soft)

Klisu gbɔn Pɔlu jí bo na tinme ḡevo tawun kancica yetɔn. É cí ḡḡ é lévɔ sɔ kancica yetɔn ḡó hagběḡé ḡón ḡḡhun.

“Asú le mi, mi yí wǎn nú así mitɔn le, mi yí wǎn nú ye, bo jló ḡḡ ye ni nɔ kpón ye ganji, lee Klisu yí wǎn nú sinsen ɔ bo sɔ éḡéé jó dó ta tɔn me gbɔn é, bo na dó sixu sɔ ε ḡó vo, bo na kló ε gbɔn sin e è kló ε kpo xógbe ɔ kpo gblame é, bonu é na dó sixu sɔ sinsen ɔ ḡó susu ḡebǔ me alǒ xlé ε . éné ɔ, é ná nyí me mímé, bó ná nyí me mímé, lě e asú lée ḡó ná yí wǎn nú asi yětɔn lée gbɔn é, lě e me e yí wǎn nú asi tɔn é yí wǎn nú éḡéé gbɔn é. (Efε 5:25-30)

Gbetóé na w’azǔsyensyen bo na mɔ nǔḡuḡu tɔn e na tón sín atín e ḡò zunkan me le é me ḡò wunkan le kpo zunkan le kpo tentin é. É lévɔ ḡḡ xó e Albert Barnes ḡḡ é “Nududo ayikúngban ɔ tɔn we nyí jlǒ atín sínsén tɔn e è dó jikpá ɔ me le é tɔn, kpo nǔ e nɔ sù ḡò éḡéé me bo na ko ḡó .

bló bo azɔ'e gbetɔ na wà é sɔ dɔ dandan ă. Wũn kpódó zunkan kpó sín tenme tenme dídó lo nyí akpáxwé nududo e é na dɔ gbetɔ hwenu e é je ayí é tɔn. Azɔ'kpo dɛn e é dɔ na dɔ dè nũ e é na zán dɔ du nũ le é sín ayikúngban jí é kpo we na zón bo aluwe tɔn na tɔn sín me. Sín hwenenu ɔ, ama e dɔ gle ɔ me bo na byɔ dɔ è ni lè ye kpo kandodonũwu kpo é we dɔ na nyí akpáxwé taji e na d'alo e é sín atín sínsén e dɔ jikpá ɔ me le é tenme." (Nũ e Barnes wlan le é, Biblu Soft)

Ayikúngban ɔ .É lé cí dɔ é dɔ kú sín nududo gló dɔhun lee Pɔlu dɔ gbɔn é "Nũdíqó le dɔ te kpón hwenu e Mawu na dè ví tɔn le xlé é kpo akpàkpà sɔ me kpo, dɔ nũdíqó le ɔ, jlɔ yedesunɔ tɔn we zón bo ye gɔn nũ wà ă, loɔ, jlɔ me e sɔ ye dɔ ace tɔn gló é tɔn we zón bo ye gɔn nũ wà, bo dɔ nukún dɔ nũdíqó le desu na jete sín kannumɔgbenu Mawu tɔn susunɔ ɔ gló. Mí tuùn dɔ kaka je égbé ɔ, nũ e Mawu bló le bí we dɔ azɔn wen we vjiji dɔhun." (Hlɔmanu le 8:19-23)

Adamu kpo Ewu kpo, ene wu ɔ .**gbetɔ le bí**, è dè ye dɔ vo nú Mawu nukɔn bo dè ye sín nũdíqó maqóblɔ le me. "Gbetɔ ɔ cí mí me dɔkpó dɔhun din, bó tunwun nũ dɔgbe kpódó nũ nyanya kpó, é sɔ ná dlén alɔ bó ná vún atín e na ná gbe me ɔ sín sínsén bó du ă, bó ná na gbe káká sɔyi. Éné ɔ wú ɔ, Mawu Mavɔmavɔ nya e sín jikpá Eɛni tɔn me, bónú é ná w'azɔ dɔ ayikúngban e jí è dɔ e sín ɔ me, bó sɔ wensagun susunɔ léé dɔ jikpá Eɛni tɔn sín zãnzãnhwe jí, bó sɔ hwí e na kón myɔ é dɔ dɔ fíné, bó ná cɔ ali e yi atín e na ná gbe me é kɔn é." (Bíbeime 3:22-24)

Gbetɔ ko dɔ dìn .**gbetɔ kúkú dɛ**dɔ hudo hwesɔke me tɔn bo na dɔ sixu vɔ kancica e dɔ é kpo Mawu, Gbedotɔ tɔn kpo tentin d'ayí é blódó. Mawu dɔ n'í dɔ "dɔ enyi a du ɔ, a na kú dandan" bo ene gudo ɔ, a na xú bo na lekɔ yi nũ e me è dá e dè le é me.

Gbetɔ Kúkú dɛ

Enyi gbetɔ du atín e na zón bo è na tuùn nũ dɔgbe kpo nũ nyanya kpo é sín sínsén gudo ɔ, é dɔ na wá gbeta ɔ kɔn dɔ nũ dɔgbe kpo nũ nyanya kpo, nũ dɔgbe kpo nũ nyanya kpo, tónúsise kpo gũfínfón kpo tentin. Medé le Abeli dɔhun wá gbeta ɔ kɔn bo na wà nũ dɔgbe. Kanyée dɔhun dɛvo le sɔ ali yedesunɔ tɔn le bo wà nũ yedesunɔ tɔn le. Xwè 1600 – 1700 mɔ dɔ hwenu e è bé é gudo ɔ, gbetɔ le bí we nyí me nyanya, ze tantɔn wu. "Mawu Mavɔmavɔ dɔ: 'Yesin ce ná na gbetɔ me káká sɔyi ă, dɔ é nyí gbetɔ kúkú, é ná na gbe nú xwe kanwe ko (120). é gɔ nú wũvé. Éné ɔ wú ɔ, Mawu Mavɔmavɔ dɔ: 'Un ná sú kún dɔ nú gbetɔ e un dɔ léé bí sín ayikúngban jí: gbetɔ kpó kanlin kpó, kanlin e na sá gbɔn ayikúngban jí léé kpó, kpódó xeví léé kpó, dɔ é vé nú mì dɔ un bló yě.' (Bíbeime 6:3, 5-9)

Nɔwée ɔ́, gbetɔ́ hwɛjjɔ́kwɛ wɛ é nyí, bɔ nú bí vɔ d'è wú dɔ hwe tɔn nu, bó nó yi xá Mawu.
(Bíḃěmɛ 6:3)

“ .Nũdidi e Nɔwée dɔ́ ɔ́ wɛ zɔ́n bɔ hwenu e è dɔ nú e ná je bɔ Mawu ma ko mɔ á lée é ɔ́, é dɔ́ sísí nú Mawu, bó bló tɔ́jɪhún dɔkpó, bó ná dɔ́ hwɛn xwédo tɔn gán. é dɔ́ hwɛ nú gbetɔ́ lɛ gbɔ́n nũdidi gblamɛ ɔ́, é huzu hwɛjjɔ́kwɛ sín gũ.” (Eblée lɛ 11:7 ASV) “Mawu kɔ́te kpo suúlu kpo dɔ́ Nɔwée hwenu, hwenu e è dɔ́ tɔ́jihun ɔ́ bló wɛ é. Mawu Mavɔmavɔ dɔ́ nú Nɔwée dɔ́: ‘Hwi kpódó xwédo towe bí kpó ní byɔ́ tɔ́jɪhún ɔ́ mɛ, dɔ́ un mɔ́ dɔ́ hwi wɛ nyí hwɛjjɔ́kwɛ dɔ́ jijimɛ élɔ́ mɛ.’” (Bíḃěmɛ 7:1 NIV)

“Mɛ kpedé jɛn hwɛn gán gbɔ́n sin mɛ, bɔ ye bí kpléklé nyí tantɔ́n, bɔ sin enɛ nyí wuntun baptɛm e nɔ hwɛn mi lɔ́mɔ́ gán dìn é tɔn, é nyí nú kwijikwiji e dɔ́ agbaza mɛ é sísɔ́ sɪn á, loɔ́, ayixa mímé dé sɪn akpá e è dɔ́ nú Mawu é wɛ.” (1 Piyée 3:20-21 NIV) “Mawu xo dɛ dɔ́ Nɔwée kpódó ví tɔn lée kpó jí, bó dɔ́ nú yě dɔ́: “Mi ji ví, bó sukpó, bó gɔ́ ayíkúngban ɔ́ jí ... Éné ɔ́ gúdo ɔ́, Mawu dɔ́ nú Nɔwée kpódó ví tɔn lée kpó dɔ́: ‘Kpón, un dɔ́ akɔ́jje ce te xá we kpó kúnkan towe lée kpó, kpódó nũdídó e dɔ́ gbɛ lée bí kpó; 8-10 ÐƆ ÐƆ)

Amɔ́, é ko bló xwè 300 dɔ́ sinvɔgbɛ ɔ́ gudo á bɔ gbetɔ́ lɛ lévɔ fɔ́n gũ. Ye wá gbɛta ɔ́ kɔ́n bo na “bló toxo dé nú mídée, bo na dɔ́ atɔ́xwɛ e na yì jì kaka yì jixwé é dé, bonu mí na dɔ́ nyíkwɔ́ dɔ́gbɛ, bo ma na gbakpé ayíkúngban ɔ́ bí jí ó.” (Bíḃěmɛ 11:4) Amɔ́, Mawu hɛn gbè e ye nɔ́ dɔ́ lɛ é gɔ́ nú linlin yetɔ́n lɛ.

Éné ɔ́ gúdo ɔ́, é sɔ́ lín á bɔ Mawu yí Ablaxámu, nya hwɛjjɔ́kwɛ dɛvo, bó lé dɔ́ akɔ́jje dɛvo ayí. Gbɔ́n kúnkan nya enɛ tɔn gblamɛ ɔ́, kúnkan tɔn lɛ, kpo hwɛsɔ́kɛ mɛ e gbetɔ́ hu lɛ é kpo wɛ na zɔ́n bɔ kancica e dɔ́ é kpo Mawu kpo tentin é na vɔ́ jɔ́.

Kancica e Gblé é Vɔ́dɔ́dɔ́

Mawu dè tito e é dɔ́ bo na vɔ́ kancica e gblé dɔ́ gbetɔ́ tentin é blódó é xlé d'ɛji dɔ́ ylɔ́ylɔ́ e é dɔ́ nú Ablaxamu é mɛ. “Dìn ɔ́, L .ORDKO dɔ́ nú Ablámu dɔ́: ‘Tɔ́n sɪn to towe mɛ, jɔ́ hɛ́nnu towe kpó tɔ́ towe xwé kpó dɔ́, bó yi to e un ná xlé wɛ ɔ́ mɛ. Un ná sɔ́ wɛ dɔ́ húzú akɔ́ta dɔ́xó dé; Un ná xo dɛ dɔ́ jí wɛ, bó ná bló bɔ nyíkwɔ́ towe ná yi jí; éné ɔ́, mi ná nyí nyɔ́ná. Un ná xo dɛ dɔ́ mɛ e ná xo dɛ dɔ́ jí towe lée jí, un ná dɔ́ nu mɛ e ná dɔ́ nu wɛ lée; bɔ akɔ́ta e dɔ́ ayíkúngban jí lée bí ná mɔ́ nyɔ́na gbɔ́n jí towe.’” (Bíḃěmɛ 12:1-3 NKJV)

Ayikúngban ɔ bí na ɔɔ nyɔna gbɔn akpádídó vǐ Izaki jí, é nyí vǐ e gbɔn gbezán jɔwamɔ tɔn Isimayeli jí é ǎ. "Hwenu e Ablámu dǒ xwe kanwe-nukún-ene é ɔ, Mawu Mavɔmavɔ tɔn dǒ jí tɔn, bó dɔ n'i dɔ: 'Nyɛ we nyí Mawu Nǔbǐwúkpétɔ ɔ, a nǎ ɔn nukɔn ce, bó ná nɔ hwe ce me, un ná bló ɔn akɔ e un je xá we ɔ ná lidǒ, bó ná bló ɔn a ná sukpǒ dǛsú. akɔjije mavɔmavɔ dǛ nú kúnkan tɔn e ná je gudo tɔn lée. Un ná xo dǛ dǒ jí tɔn dandan; NIV)

"Mawu vǒ akɔjije éné ɔ blódǒ xá Izaki kpódó Jakóbu kpó, "Nɔvǐ ce lée mi, mi nú má sǒ kpóndéwú gbezán ayihɔngbe ayihɔngbe tɔn dǛ. Medɛbǔ sixu súnsún wǛma medǛ tɔn alǒ gó nǔ dɛvo lɛ na hwenu e wǛma ene ko je azǔ wà jí é ǎ. Ablaxámu kpó kúnkan tɔn kpó we Mawu dǒ akpá lée ná. Nǔwǎnwǎn ɔ dɔ, 'kúnkan', bó dɔ xó dɔ dǒ me gǛgǛ wú we ǎ, lo ɔ, "kúnkan towe," bó dɔ xó dɔ dǒ me dǒkpó wú we. Kúnkan ene we nyí Klisu. Nǔ e dɔ we un dɛ ɔ dǛ: Sén e Mawu ná Mɔyizi hwenu e Mawu ko dɛ akpá e é dǒ nú Ablaxámu é xwe kanwe gban (430) ɔ, é hen akpá e é dǒ nú Ablaxámu ɔ gblé ǎ. Enyi mǐ dǒ na dɔ gǔ ɔ gbɔn sén ene lɛ xwixwedó gblame ɔ, hǔn é sǒ ɔn wá mǐ gón dǒ akpá ɔ wu ǎ. Amɔ, Mawu ná gǔ ɔ Ablaxámu vǔnu gbɔn akpá dǛ gblame... Cóbónú Klisu ná wá ɔ, Mɔyizi sín sén lée we nyí me e ɔn cǒ mǐ é (azɔmegán, me e ɔn kplón nǔ me é, me e ɔn cǒ mǐ é). Klisu wá, bónú nǔdǐdǐ mǐtɔn ná dǒ nyǒ Mawu nukún me. Amɔ, din e nǔdǐdǐ éné wá ɔ, mǐ sǒ dɔ mecǒtǒ dǛ sín ace me ǎ." (Galatinu lɛ 3:16-18; 24-25)

Vɔsisa Hwesɔkeme Tɔn .

"Sén ɔ, dǐdǐ dǛ kpowun we (dǐdǐ e nɔte nú lee nǔ ɔ cí é bo gbɔn vo nú nǔ ɔ dɛsu - Thayer Greek Lexicon); nǔ dǛagbe e dǒ jije we lɛ é tɔn-é nyí nǔgbo lɛ dɛsu ǎ. ... Vǔ ene lɛ nyí hwɛhuhu lɛ sín flínflín xwewu xwewu tɔn dǛ, dǒ nyibú lɛ kpo gbǔ lɛ kpo sín hun sixu dǛ hwɛhuhu sǐn ǎ." (Eblée lɛ 10:1-4)

"Nukɔntɔn ɔ, é (Klisu) dɔ: 'Vǔ e è ɔn sá nú me lɛ é kpo nǔnina dɛvo lɛ kpo, vǔ e è ɔn dǒ zo lɛ é kpo nǔ e è ɔn dǒ súnsún hwesɔkeme sín vǔ lɛ é kpo jló we ǎ, é ka nyǒ nukún towe me ǎ' (sén ɔ byɔ dɔ è ni bló ye có.' Ene gudo ɔ, é dɔ: 'Nyɛ dǛ, un wá bo na wà jlǒ towe.' É sǒ nukɔntɔn ɔ dǒ vo [sén e è na gbɔn Mɔyizi jí é] bo na dǒ sǒ wegɔ ɔ dǒ te, ɔn jlǒ ene we zón ɔn mǐ huzu me mímé gbɔn agbaza Jezu Klisu tɔn e é sá vǔ é gblame azɔn dǒkpo géé (Eblée lɛ 10:8-10 NIV).

“È dọ na sọ Gbetóví ɔ̀ yì jǐ, bonu me e ɔ̀ nǐ n’i le é bǐ na mɔ̀ gbè mavɔ̀mavɔ̀, dọ Mawu yí wǎn nú gbetó le sɔ̀mɔ̀, bo sọ Vídokponɔ̀ tɔ̀n jó, bonu meɔ̀debũ e ɔ̀ nǐ n’i le ma kú ó, lo, é ni dọ gbè mavɔ̀mavɔ̀. jidɛ e ye dọ gbɔ̀n tónúsise gblame] dọ wũ tɔ̀n é ɔ̀, è ko dọ hwe n’i ǎ, amɔ̀, me e ma ɔ̀ nǐ ǎ é ɔ̀, è ko dọ hwe n’i dọ é ɔ̀ nǐ nú (acekpikpa, jijj - Strong’s and International Bible Translators Inc.) Vídokpo géé Mawu tɔ̀n sín nyikɔ̀ ǎ wutu.” (Jaan 3:14-18)

“Hwenu e Klisu wá, bo nyí vɔ̀sanúxwlé mawutó ɔ̀xó nú nǐ ɔ̀agbedagbe e ko tǐn le é ɔ̀, é gbɔ̀n goxɔ̀ ɔ̀xó e nyó hugǎn, bɔ̀ nǐ bǐ vɔ̀ d’ewu é me. fí e Mawu nɔ̀ nɔ̀ é) azɔ̀n ɔ̀okpo bɔ̀ xó fó gbɔ̀n hun éɔ̀sunɔ̀ tɔ̀n gblame, bɔ̀ è hwlen ε gán kaka sɔ̀yi.” (Eblée le 9:11-12)

Wen ɔ̀agbe 5

“È è sọ Jaan [baptɛmblotó ɔ̀] jó ɔ̀, Jezu wá Galilée, bó ɔ̀ Wen ɔ̀agbe Mawu tɔ̀n jlá we, bó nó ɔ̀: ‘Hwenu ɔ̀ kó su, bɔ̀ axósúɔ̀uto Mawu tɔ̀n ko sekɔ̀. wendagbe ɔ̀. **Amɔ̀, wendagbe ene te ye ka dọ na ɔ̀ nǐ na?**

Xókwín wendagbe ɔ̀ sín tinme we nyí wendagbe. Wen ɔ̀agbe éné ɔ̀ we nyí ɔ̀ vɔ̀sánú hwesókeme tɔ̀n maɔ̀bló ɔ̀ (Mesiya – Ebléegbe me; Klísu - Glekigbe me) wá ayíkúngban jí ɔ̀ agbaza me, bó ná nɔ̀ gbetó kúkú léé me, bó ná tén ε kpón gbetó ɔ̀hun. É (Jezu) jó éɔ̀é dó nú metenkɔ̀n ene le bo ɔ̀ nú me bǐ ɔ̀ emi dọ jǐ Tó emitɔ̀n tɔ̀n wá we hú ɔ̀ emi ni xwedó aca gbetó tɔ̀n e sinsengán Jwifu le tɔ̀n e dọ ayí dín le é kpo ee dọ xwè e wá yì le é me le é kpo dọ te é ǎ. Senkplɔ̀nmetó le, Falizyen le kpo senkplɔ̀nmetó le kpo nɔ̀ sin xome, nɔ̀ hwanwũ, bo nɔ̀ lé hwanwũ dọ me e dọ Jezu xwedó we le é wu. Xesi nɔ̀ lé ɔ̀ ye ɔ̀ emi kún na yí tɔ̀n e me emi dọ dọ acekpikpa, yěyi kpo susu kpo linu é ó. Wũhwinhwan ene zón bɔ̀ ye gbà Mɔ̀yizisén ɔ̀ kpo aca yetɔ̀n le kpo, bo byɔ̀ ɔ̀ è ni ká xomevɔ̀nɔ̀ dé nyi aklúzu jí. Kú vɔ̀sisa hwesókeme tɔ̀n Mawu tɔ̀n, “Lěngbóví Mawu tɔ̀n” tɔ̀n ɔ̀, Wendagbe ɔ̀ sín akpáxwé dé kpowun we dọ azǎn atɔ̀ngɔ̀ ɔ̀ gbè ɔ̀, Mawu na fón ε sín kú. Azǎn kandé dọ fínfón sín kú tɔ̀n gudo ɔ̀, Klisu, ee é ɔ̀ dọ kú jí é (Satáan sín hɔ̀nhɔ̀n dọ gbetó jí) ɔ̀, é lekɔ̀ yì Tó tɔ̀n gón.

È é bló nǐ e ná zón bɔ̀ gbetó ná vó hwe gbɔ̀ xá ε é ɔ̀, Klísu – Mawu e ɔ̀ agbaza me é – lé kɔ̀ wá xwé tɔ̀n gbe ɔ̀ séxwé, bó sé Mawu – Yesinsen ɔ̀ dó – nú é ná nɔ̀ me e ɔ̀jei dó Mawu, Klísu wú léé bǐ gón, gbɔ̀n tónúsise gblame bó ná huzu Agbaza tɔ̀n (agun ɔ̀.) Me e ɔ̀ Klísu me léé ɔ̀, yě yí nyɔ̀na gbigbɔ̀ tɔ̀n e è vó bló dọ léé bǐ kpódó hwéhuhu yě tɔ̀n kpó.

Pɔlu ɔɔ:

“Wen Ðagbe ɔ, winnyá hu mì dó Wen Ðagbe ɔ wú ă, ɔó é nyí hlǎnhlǎn Mawu tɔn, bó nó hwlén me e ɔi nú lée bí gán, Jwifu lée je nukɔn, bɔ me e ma nyí Glěši ă lée lɔmɔ ná je nukɔn. (Hlɔmanu lɛ 1:16-17)

“Nɔví ce lée mi, din ɔ, un jló ná flín Wen Ðagbe e un jlá mi, bɔ mi yí, bó syénlín ɔ'é jí ɔ mi: Wen Ðagbe éné we hwlén mi gán. **enyimi** hen xó e un jlá mi ɔ syénsyén. É má nyí mɔ ă ɔ, nú e mi ɔi ɔ yǎyá.”

(1 Kɔlentinu lɛ 15:1-2)

“Mí sè nǔɔiɔi e mi ɔó nú Klisu Jezu é kpo wanyiyi e mi ɔó nú meɔeɔóvo Mawu tɔn lɛ bí é kpo, ɔi nǔɔiɔi kpo wanyiyi kpo e ɔò nukúndiɔo e è sɔ ɔ'ayí nú mi ɔò jixwé é me é kpo lee mi ko sè xó nugbɔ ɔ gbɔn é kpo, Wenɔagbe e è jla mi é kpo. é mɔ nukúnnú je fénú Mawu tɔn me ɔò nǔgbɔ tɔn bí me.” (Kolɔsinu lɛ 1:4-6)

“É je xá ɔɔ Mawu ní dó ya nú me e ɔo ya dó nú mi we lée, bó je xá ɔɔ é ní ɔe mí me bí sín wǔvé e mɔ we mí ɔe lée me, ɔó é ná bló mɔ hwenu e Aklúnɔ Jezu ná ɔe éɔee xlé é. *é ɔò wǎwá wesín* séxwé kpo wensagun tɔn hlǎnhlǎnɔ lée kpo ɔo myɔ ɔaxó ɔé me. É ná ba hlɔn me e gbé ɔɔ Mawu kún ná ɔi nú nú Mawu ó lée kpódó me e gbé Wen Ðagbe e ɔɔ xó dó Aklúnɔ mǐtɔn Jezu wú ɔ kpán é.” (2 Tesalonikinu lɛ 1:6-8)

Piyée ɔe wě xá me ɔɔ “Enyi mi jiya ɔó Klisanwun e mi nyí é wu hǔn, winnya ma hu mi ó, loɔ, mi kpa susu nú Mawu ɔó nyikɔ ene e è nɔ ylo mi é wu. (1 Piyée 4:16-17)

“Éné ɔ, é sixú ná hlǎnhlǎn mi gbɔn Wen Ðagbe e un nɔ jlá é kpódó Jezu Klisu sín wenɔagbe e un nɔ jlá é kpo gblame, gbɔn nǔbúdo e è ko hwlá sín hwenu línlín ɔie, bɔ è ko ɔe xlé din é, bɔ è ɔe xlé akɔta lée bí gbɔn gbeyiɔɔ sín wema lée me, lě e gbeyiɔe Mawu mavɔmavɔ tɔn e ɔɔ xó dó nǔɔiɔi wú é ɔe xlé mi gbɔn é!” (Hlɔmanu lɛ 16:25-27)

Gbetó sín Sén

Mí ko mo ɔ Adamu kpo Ewu kpo wá gbeta e ma soɔbe ǎ é dɛ kɔn, bo jó yedɛe dó nú metenkɔn bo sɔ jlɔ yetɔn le xwedó, bo xwedó jlɔ Mawu tɔn le ǎ. Ene wu ɔ, ye kpo gbetó le bí kpo huzu gbetó kúkú. È klán yɛ dɔ vo nú Mawu, bó ná kú, lobo ná lé ko wá huzu kó e Mawu sɔ dó bló yɛ ná é.

Ye hen kancica maɔóblɔ e ye dɔ xá Mawu é gblé. Ali ɔkpo e nu kancica ene na vɔ jo dɛ é we nyí ɔ è ni savɔ maɔóblɔ dɛ dó hwehuhu tame. Ene wu ɔ, Mawu, Vɔ ɔ, jó Mawu Tɔ ɔ sín nukɔn dó, bo wá ayikúngban jí, bo no gbetó le tentin bo dɔ tenkɔn me ɔi gbetó ɔhun có é ka jó gbè ǎ, lobo sɔ agbaza edesunɔ tɔn kpo hun gbe tɔn kpo dó savɔ ɔi vɔsisa maɔóblɔ ene ɔhun. Hwenu e Mawu fɔn e sín yɔdo me é ɔ, é sú kún dó nú hlɔnhlɔn ɔkpo géé e Satáan dɔ dó gbetó jí é, bo ɔu dɔ kú kpo yɔdo kpo jí.

Ene wu ɔ, sín hwenu e:

dɛ. “me bí we hu hwe, bo sɔ dɔ susu Mawu tɔn ǎ,” (Hlɔmanu le 3:23).

b. “akwe e hwehuhu no sú me é we nyí kú” (Hlɔmanu le 6:23 RSV)

c. “É sé Vɔ tɔn dó, bo é wá sɔ hwe mɔtɔn le ke mɔ.” (1 Jaan 4:10)

Ene gudo ɔ, gbetó dɔ na:

dɛ. mo nukúnnú je nú e Mawu byɔ dɔ así tɔn bonu é na yí vɔsisa ene é me .

b. bló gbeta dɛ bo yí gbè nú nú e é xwé we ɔ a ni no Klisu me é.

c. yí wen tɔn - wendagbe ɔ .

d. è na bló baptem dɔ ɔi me alɔ nylɔ me dó sin me. (Mesédó 2:41)

e. no gbè lee é nyɔ nukún Mawu tɔn me gbɔn é, bo no lé sù dɔ jijo tɔn le me.

Nú ɔokpó ɔ éné léé we nyí nú ɔokpó ɔ e Ananíyasi ɔ nú Pólu, Solu e no dóya nú Klísusentɔ léé é ɔ é ní bló é - “Sí te, bó le yehwesin (nylɔ hwiɔe dó sin me) bó klɔ hwe towe léé, bó ylɔ nyɔko tɔn.” (Mesédó 22:16)

È Vɔ È No Zɔn Nɔjɔlɔwiwa

Nukɔnme ɔ, Pɔlu na ɔ nú Klisanwun Efɛzi tɔn le ɔ “Dò Klisu me ɔ, è hwlen mɔ gán gbɔn hun tɔn gblame, bo è sɔ hwe mɔtɔn le ke mɔ, dɔ fɛnú ɔaxó e é na mɔ é me, bo na mɔ nɔnywe kpo nukúnnúmojenúme kpo bí, bo é dɛ jlɔ tɔn sín nɔbudo ɔ xlé mɔ, lee é jló è gbɔn é, bo jlɔ Klisu tɔn na nyí mɔ. nú e ɔo séxwé léé kpódó nú e ɔo ayikúngban jí léé kpó bí kplé ɔ ta ɔokpó ɔ glɔ, Klísu lɔmɔ... Mi lɔmɔ, mi ɔo Klísu me hwenu e mi se nɔgbó ɔ, Wen Dagbe e ɔo xó dó hwlenɔn mitɔn wú é. káká je

é hwlɛn mɛ e nyí Mawu tɔn lɛ gán, bonu è na dó kpa susu n'í." (Efɛzinu lɛ 1:7-10 ... 13-14)

"Vĩ ce lɛ, un dɔ̀ nũ elɔ wlan sɛ́dó mi wɛ bonu mi ma hu hwɛ ó, amɔ̃, enyi mɛdɛ hu hwɛ ɔ, mĩ dɔ́ hwɛdɔ́tɔ́ dɛ́ dɔ́ Tɔ́ ɔ́ gón, é wɛ nyí Jezu Klisu hwɛjijɔnɔ ɔ; bɔ́ é wɛ nyí hwɛsɔkɛ mɛ (mɛ e dɔ́ mĩ é gbɔn azɔ̃ mĩtɔn lɛ sísó sísó dó mĩ jí gblamɛ) nú hwɛ mĩtɔn lɛ, amɔ̃, é nyí hwɛ mĩtɔn lɛ kɛdɛ ă." (1 Jaan 2:1-2)

"Éné ɔ́ wú ɔ́, bésín din ɔ́, mĩ sɔ́ nɔ́ kpón mɛ dɛ̀bũ lɛ́ e gbɛtɔ́ nɔ́ kpón ɛ gbɔn dɔ́'ayĩ é ă, mĩ sɔ́ nɔ́ kpón Klísu lɛ́ e mĩ nɔ́ kpón ɛ gbɔn dɔ́'ayĩ é ă, éné ɔ́ wú ɔ́, nú mɛdɛ dɔ́ bũ xá Klísu ɔ́, nũdídó ɔ́ɔ́ wɛ é nyí, nũ xóxó ɔ́ ko wá yi; é wɛ nyí dɔ́, gbɔn Klisu jí ɔ́, Mawu dóhwɛ gbɔ́ xá édɛé; (2 Kɔ. 5:16-19)

Gbè Yɔ́ɔ́ ɔ́ Zinzan .

"Ahwanvu lɛ nɔ́ sɔ́ yɛdɛé bí jó nú nùkplɔnɛ mɛsɛ́dó lɛ tɔn, bo nɔ́ nɔ́ kpɔ́, bo nɔ́ dɔ́ nũ, bo nɔ́ xodɛ." (Mɛsɛ́dó 2:42-43)

"Din e mi setónú nú nũgbɔ ɔ́, bo slá wũ nú midɛé, bo dɔ́ wanyiyi titewungbe nú nɔ́ví mitɔn lɛ é ɔ́, mi yí wán nú midɛé titewungbe kpo ayi mitɔn bí kpo, dɔ́ è vó mi jí gbɔn kún e nɔ́ gblé é mɛ ó, loɔ, ee ma nɔ́ gblé ă é mɛ wɛ mi vó jɔ́ gbɔn, gbɔn xó Mawu tɔn e dɔ́ gbè bo nɔ́ nɔ́ ayĩ kaka sɔ́yí é gblamɛ." (1 Piyéɛ 1:22-23)

"Enɛ wu ɔ́, mi (Klisanwun lɛ) mi dɛ̀ nũnyanyawiwa kpo mɛbléblé bí kpo, yɛmɛnúwiwa, nukúnkén, kpo xó nyanya dídɔ́ alɔkpa lɛ bí kpo sɪn, bo nɔ́ jló anɔ́sin gbigbɔ tɔn mímé ví yɛyɛ́ lɛ dɔ́hun, bonu mi na sù dɔ́ hwlɛngán mitɔn mɛ, dɔ́ mi ko dɔ́ lee Aklunɔ́ nyɔ́ sɔ́ é wu." (1 Piyéɛ 2:1-3)

"Ee jɔ́nɔ́ wɛ mi nyí, bo nyí tòví .dɔ́ gbè ɔ́ mɛ ., un dɔ́ wusyɛn dó lanɛ nú wɛ wɛ dɔ́ hwi ni nɔ́ zɔ́ nú jlɔ́ nyanya e dɔ́ jijɔ́ towe mɛ lɛ é. Jlɔ́ enɛ lɛ nɔ́ tɔ́n ahwan wɛ hwɛbɪnu. Mi zán gbɛ dɔ́gbe dɔ́ nũmadítɔ́ lɛé tɛ́ntin." (1 Piyéɛ 2:11-12)

“Mi dọ sí sí nú Klisu dọ ayi miton me dọ é we nyí Aklun, bo dọ gbesisome hwebinu, bo na yí gbè nú medebũ na byo mi dọ nũ e dọ nukún we mi dè é byo mi, lobo ka nò wà mǎ kpo xomeffá kpo kpodo sí sí kpan, bo nò hen ayixa miton dọ mimé jí, bonu hwenu e è dọ nũ nyanya wà dọ mi wu we ɔ, me e nò zun mi dọ walɔ ɔagbe miton wu dọ Klisu me le é na mǎ winnya.” (1 Piyé 3:15-16)

“Dọ Klisu ko jiya dọ agbaza lixo wutu ɔ, mi dọ linlin e é dọ é ɔokpo ɔ, mǎ me ɔ, jlǎ gbetó tɔn hwehutó le na xlé ali mi hwenu e mi na nò gbè dọ ayikúngban jí é ǎ, é nyó wà ɔ, nũ e Mawu jló dọ mi ni wà é we na xlé ali mi.” (1 Piyé 4:1-2)

Ma lé kó .

- Klisanwun we Ananiyasi kpo Safila kpo dọ adingban.
“Piyé dọ n’i dọ: ‘Né mi ka sixú dọ gbe kpó, bó ná tén Ye Aklún tɔn kpón gbɔn? me e ɔi asú towe le é dọ hɔntogbo ɔ jí, bɔ ye lo na kplá we tón.’” (Mesédó 5:9 NIV)
- Klisanwun dè nyí nukúnkénkò bo jló na xɔ hlɔnhlɔn.
“Piyé yí gbè n’i dọ: ‘Akwe towe ni dɔn xá we, dọ a lin dọ emi sixu xɔ . núnina Mawu tɔn we é nyí!’” (Mesédó 8:20-21).
- Mesédó dè yí wǎn nú gbè ɔ bo jó azɔ tɔn dọ.
“Demasi jó mǐ dọ, bo yí Tesaloniki, dọ é yí wǎn nú gbè elɔ.” (2 Timótée 4:10)
- Sinsɛn le bí we bú sín Mawu gón.
 - a. Efɛzi - A jó wanyiyi towe nukɔntɔn ɔ dọ – Lɛkó sín hwe towe le gudo bo wà nũ e a nò wà je nukɔn le é .
 - b. Pɛgamu -A dọ me e nò hen nũkplónme Balamu tɔn le é .1kpo Nikolasi le kpo .2- Mi lekɔ sín hwe miton le gudo
 - c. Laodiséé - A nò xɔ zo ǎ, a nò fá ǎ. - Un dọ na tu we sin nu ce me we .
 - d. Sardi - A dọ nyikɔ ɔagbe dọ a dọ gbɛ bo ka ko kú -Fón! Mi ná hlɔnhlɔn nũ e kpo bɔ é dọ kúkú we é .
 - e. Tiatila - Nò yí gbè nú mɛsí dǎdǎe sín nũkplónme nò dɔn Klisanwun le yí agalile me le é - Nú ye ma lekɔ sín hwe yeton le gudo ǎ ɔ, ye na mǎ wuvɛ syensyen le .

Nò Gbeji

Klísusɛntó gbejínkɔtó e mǎ nũdidi xɔ akwé mǐtɔn dɔhun gbɔn hwejiɔ Mawu mǐtɔn Mehwléngántó Jezu Klísu tɔn gbla me léé é.

¹Me le kpinkpɔn bonu ye na kplá me dɛvo le aló dɔn ye dọ hwehuhu me.

²Ye nò kplón asi le sín gbɛta ɔ dọ, agalɛ kpo agalile kpo nyí nũ e ma nò dɔ ayi me nú me ǎ le é, lan e è xwlé vodun le é dɔdɔ nyí nũ e è yí gbè na é; bɔ nũwiwa pagáwún tɔn le lo d’eme .

“Fénú kpó fífá kpó ní sukpó nú mi dọ Mawu kpódó Aklúnc mĩtɔn Jezu kpó tunwun me, dọ hɔ̀nhlɔ̀n Mawu tɔn ná nũ bí mĩ .kànmí ná mɔ̀ gbɛ, bó ná dọ sí sí nú Mawu, dọ é tunwun nũ e é yɔ̀ mĩ dọ susu tɔn kpódó nũjɔ̀jɔ̀ tɔn kpó me é wú;é we nyí dọ̀ gbè ɔ̀ me gbɔn jɔ̀ nyanya ɩe gblame.

“Éné ɔ̀ wútu ɔ̀, mi ná dọ gǎn, bó ná sɔ̀ jijo dɔ̀gbɛ dọ nũdidi mitɔn wú, bó ná sɔ̀ nũnywé, me d́eejido d́e gó nú nũtuuntun ɔ̀, suúludido, me d́eejido d́e gó nú me d́eejido d́e, kan d́odonũwu gó nú sí sí dọ̀ nú Mawu, xomenyínyó nú nɔ̀ví nɔ̀ví, wǎn yíyí nú nɔ̀ví nɔ̀ví, dọ̀ nũ éné ɩ́e bí nyí mitɔn, bó túnflá.a na nyí .un nyí víwuntíntɔ̀ ǎ, un nyí me e ma nɔ̀ na sínsén ǎ é ǎ, dọ̀ Aklúnc mĩtɔn Jezu Klísu tunwun wú. Nũgbó ɔ̀, me e nũ éné ɩ́e ma dọ̀ me d́ebũ me ǎ ɔ̀, nukúnnúmɔ̀jenũme tɔn nɔ̀ yi zo káká bɔ̀ nukún tɔn nɔ̀ tɔn, bó wɔn dɔ̀ è ko ɩ́e hwe tɔn xóxó ɩ́e sín hwe émitɔn ɩ́e me.

“ .Éné ɔ̀ wú ɔ̀, nɔ̀ví ce ɩ́e mi, mi ɩ́e dọ̀ gǎn d'é jí, bónú yɔ̀yɔ̀ e mi yɔ̀ mi ɔ̀, kpódó me e é sɔ̀ mi é kpó ní nyí ganjí; dọ̀ mɔ̀ we Mawu na hun ali dɔ̀xó nú mi, bɔ̀ mi na byɔ̀ Aklunc mĩtɔn, Mɛhwɩengántɔ̀ mĩtɔn Jezu Klísu sín axɔ̀su duto mavɔ̀mavɔ̀ ɔ̀ me.” (2 Piyé 1:1-11)

“Gbeyido adingbannɔ̀ ɩe dọ̀ togun Mawu tɔn me .d'ayi, lee nùkplɔ̀nmetɔ̀-adingbannɔ̀ ɩe na dọ̀ mi me gbɔn é. Ye na hen nùkplɔ̀nme yedɛsunc tɔn e nɔ̀ hen nũ gblé dọ̀ me wu ɩe é wá dọ̀ nũgɔ̀ (adingban-nùkplɔ̀nme ɩe)]. Yé ná gbé Mawu Mavɔ̀mavɔ̀ e xɔ̀ yé ɔ̀, bó ná dɔn yé d́ee wá tlóló. Me gègè (Klisanwun ɩe) na xwedó ye dọ̀ me d́eekannuninɔ̀ yetɔn me dọ̀ xódóxáme linu (ali e nɔ̀ hen nũ gblé dọ̀ me wu ɩe é, nũnyanyawiwa, ali e nɔ̀ dọ̀ winnya me ɩe é) bo na zɔ̀n bɔ̀ me d́evo ɩe na gɔn sí sí dọ̀ nú nũgbo ɔ̀. Dò nukúnkén yetɔn me ɔ̀, ye na zán hwejijo e sɔ̀gbɛ ɩe é dọ̀ dɔ̀ ɩe mi tɔn.” (2 Piyé 2:1-3)

“Měsi adingbannɔ̀ éné ɩ́e nɔ̀ kpan akɔ̀n bó nɔ̀ yi go (goyiyi, jɔ̀ yé tɔn, akɔ̀nkpinkpan). Aklunc tɔnsusu.” (2 Piyé 2:10)

“Gbétɔ̀ ɩe sixu tuùn Aklunc mĩtɔn kpo Mɛhwɩengántɔ̀ mĩtɔn Jezu Klísu kpo bo gán sín nũ kwijikwiji gbè ɔ̀ tɔn ɩe sí. **enyiyé** nɔ̀ ɩ́e je nũ kwijikwiji éné ɔ̀ me, bó nɔ̀ jó yé d́ee dọ̀ n'i, yé nyla hú d'ayí tɔn. Enyi ye ma tuùn gbè e Mawu yí gbè na é gbédé ǎ ɔ̀, é na nyó nú ye hú dɔ̀ ye ni tuùn bo ɩe kɔ̀ sín gbè mí mé e Mawu dɔ̀ ye ni zán é gudo.” (2 Piyé 2:20-21)

“Éné ́ gúdo ́, un mɔ axósúzinkpo ɔaxó wewé dé, kpódó me e jínjón jĩ tɔn ́ kpó, bɔ ayíkúngban kpódó jĩnukúnsin kpó hɔn sín nukún tɔn me, bɔ fí dǎbũ sɔ mɔ yě ǎ, bɔ un mɔ mekúkú léé, yɔkpɔvú kpódó meɔó kpó, ɔo te ɔo Mawu nukɔn, bɔ è hun wěma léé, bó lé hun wěma dǎvo, é we nyí .Wema ɔ Gbè ɔ tɔn. Nũ e mekúkú léé wa ́, è ɔo hwe xá yě lě e è wɔn dó wěma léé me gbɔn é. ... Me dǎbũ e è ma mɔ nyikɔ tɔn dó Gbewema ɔ me ǎ é ɔ, è sɔ e nyi myɔ tɔsisa ɔ me. Din ́, un mɔ jĩnukúnsin yɔ́yɔ́ kpódó ayíkúngban yɔ́yɔ́ (gbigbɔ tɔn) kpó, ɔo jĩnukúnsin nukɔntɔn ́ kpódó ayíkúngban nukɔntɔn ́ kpó ko wá yi. ... "Kpón goxɔ Mawu tɔn .nyíé ná nɔ yě me, bɔ yě ná nyí togun tɔn. Mawu dé́súnɔ ná nɔ kpó xá yě;bo nyí .Mawu yetɔn.” (Nũdɛxléme 20:11-21:3)

È ka na mɔ nyikɔ towe ɔò “Gbè Wema” ɔ me à?

Nùkanbyɔ le

1. È dá gbɛ́ɔ́ ɔo Mawu sín akpajlé me, Nũ e é nyí é; éné ́ wú ́, gbɛ́ɔ́ ́, hwehuhu dǎbũ we é nyí ǎ. Nugbo
 ___ Adingban ___

2. Dó Mawu ɔegbe nú Adamu kpo Èvu kpo ɔo ye ni ma ɔu atín e nɔ na gbè me é sín sínsén ó wutu ɔ, è dá ye bɔ ye ɔo
 nũwukpikpé bo na wá gbeta le kɔn.
 Nugbo ___ Adingban ___

3. Mawu dɔn Adamu kpo Èvu kpo bɔ ye ɔu atín e è gbé ɔo ye ni ma ɔu ó é sín sínsén
 Nugbo ___ Adingban ___

Ye hu hwe bo mɔ wuvě e Mawu d’akpá tɔn le é Nugbǎ
 ___ Adingban ___

4. Dò Nɔwée hwenu ɔ, Mawu nɔte nú xwè 100 jeji bonu me nyanya le ni lekɔ sín hwe yetɔn le gudo Nũgbo
 ___ Adingban ___ .

5. Nɔwée kpo xwédo tɔn kpo hwlen yeɔ́é gán gbɔn sin e nyí wuntun baptɛm tɔn é gblame gbɔn tónúsise nú gbɛɔ́ɔ́
 Mawu tɔn le gblame .
 Nugbo ___ Adingban ___

6. Mawu d’akpá nú hwejjɔnɔ ɔvo, Ablaxamu ɔo gbɔn kúnkan tɔn e nyí ɔokpo géé é gblame
 ɔ, gbɛ́ɔ́ le na dóhwe gbɔ xá emi.
 Nugbo ___ Adingban ___

7. Akpá e è dó nú Ablaxámu ́, è vɔ blóɔ́ kpódó Izaki kpó, bɔ é lé vɔ blóɔ́ nú Jakóbu ɔo nukɔnme, bɔ
 kúnkan éné ́ we nyí Jezu Nazalétinu ́, Klísu.
 Nugbo ___ Adingban ___

8. Me e nɔ se tónú nú Wen ɔagbe Klísu tɔn léé ́, è sɔ yě dó ɔo me mímé gbɔn vɔ e è sɔ dó súnsún hwe sín kɔ nú me é
 gblame.
 Nugbo ___ Adingban ___

9. Jezu dɔ dɔ ku Jaan Baptɛmublonumɛɔ tɔn gudo ɔ, Axɔsɔdɔto Mawu tɔn ko sekɔɔ, dɔɔ gbɛzinzan towe (lɛkɔ sɪn hwɛ towe lɛ gudo) bo dɪ nũ (wa nũ bo na dɔ xlɛ dɔ nũdɪdɪ towe lidɔ) ɛ nyɪ xɔ e ɛ nɔ dɔ lɛ ɛ kɛdɛ ǎ. Nugbo ___ Adingban ___
10. Wɛn Ðagbe Klɪsu tɔn wɛ nyɪ Klɪsu, hwɛhuhu sɪn vɔ maɔɔblɔ e sixu dɛ hwɛhuhu sɪn tɔnɔsɛtɔ lɛɛ sɪ ɛ .
Nugbo ___ Adingban ___
11. Wɛndagbe e mɛdɛ yɪ ɛ nɔ hwɛn mɛ e yɪ Klisu lɛ ɛ gán, enyi ye na bo tɛ wá gbɛ ɛ dɔ nukɔnmɛ Nũgbo ___ Adingban ___
12. Mawu na ba hlɔn mɛ e gbɛ dɔ emi kún na yɪ gbɛ n'ɪ bo na setɔnú n'ɪ ó lɛ ɛ Nugbɔ ___ Adingban ___ .
13. Etɛwu gbɛtɔ lɛ ka dɔ hudɔ Wɛndagbe Klisu tɔn tɔn?
dɛ. ___ Mɛ bɪ wɛ hu hwɛ .
b. ___ Hwɛhuhu sɪn akwɛ wɛ nyɪ kú gbigbɔ tɔn .
c. ___ Vɔ e Klisu sá dɔ sɔnsɔn hwɛ sɪn kɔ nú mɛ ɛ wɛ nyɪ Wɛndagbe ɔ .
d. ___ Tɔnɔsɛtɔ nú Wɛndagbe ɔ gbɔn yɛhwɛsɪn yɔyɔ nú Mawu gblamɛ dɔ ɛ ni sɔ hwɛ kɛ mɛ nɔ dɔn gbɛtɔ kpo Mawu kpo wá bũ .
e. ___ nũ e dɔ aga lɛ ɛ bɪ
14. ɛ dɔ nú Klisanwun lɛ dɔ ye ni dɛ xomɛsɪn, mɛblɛblɛ, yɛmɛnúwiwa, wuhwɪhwan kpo xɔ nyanya dɪdɔ kpo sɪn, bo na sù dɔ hwɛngán yɛtɔn mɛ .
Nugbo ___ Adingban ___
15. Gbɛtɔ lɛ kpo agun gbɛtɔ lɛ tɔn lɛ bɪ kpo e jó Klisu dɔ gbɔn gbɛ yɛtɔn xɔxɔ e mɛ hwɛhuhu gɔ ɛ mɛ lɛkɔ yɪ ɛ kpó dɔ hwɛngán mɛ.
Nugbo ___ Adingban ___
16. "Klisanwun" dɛ lɛ nɔ kplɔn mɛ bo nɔ gbɛ dɔ Klisu kún nyɪ Aklunɔ ó bo enɛ nɔ zɔn bo mɛ gɛgɛ nɔ bú ali Nugbo ___ Adingban ___
17. Mɛ e yɪ Wɛn Ðagbe Klɪsu tɔn, bó lɛ jɛ gbɛmɛ gbɛzán mɛ lɛɛ ɔ, ninɔmɛ yɛtɔn nyla hú mɛ e ma ko tunwun Klɪsu kpɔn ǎ lɛɛ.
Nugbo ___ Adingban ___
18. Goxɔ Mawu tɔn dɔ hwɛjjɔkɔ lɛɛ gɔn, bo Mawu nó nɔ yɛ gɔn dɪ Mawu yɛtɔn dɔhun. Nugbo ___ Adingban ___
19. Nũ e gbɛtɔ wá dɔ ayikúngban jí lɛ ɛ wɛ ɛ wlan dɔ Gbɛwema ɔ mɛ bo ɛ na dɔhwɛ xá ye sɪn Nũgbo ___ Adingban ___ .

Tutoblonunu E Nɔ Kpé Nukún Dó Biblu Wu É

Randolf Dunn, Gǎn, Roberto Santiago, Gǎn
biblu qò Enteneti jí

Azɔme 1 - Wen Mawu tɔn

NÉ Nŭ Ie Bĩ ka Wà Fí Gbɔn?

Gbetɔ e nyí Mawu é .

Klisu - Mawu sín nŭbudo xexó

e kúnklá Mawu Ie é

Sín Gbè me káká je kú jí - Gbetɔ

Kúkú ɔ Bló Hwlengán .

Wen Wenɔagbe-Wema Ie Tɔn Ie

Azɔme 2 - Tónúsíse nú Klisu .

Hwenu Je Nukɔn nú Klisu

Hwenu Klisu Dò Ayikúngban jí

Hwenu Klisu Gudo

Hwenu e na wá fò qò ayikúngban jí é

Hwenu e è na wá gbeta ɔ kɔn é

Sín Kú jí Gbɔn Akluzu jí Kaka je Gbè Me Xóxó

e kúnklá hwesɔke me Ie é

Yehwesin Klísu tɔn .

Cours 3 -Gbɛ Yɔyɔ Dò Klisu Me

Axɔsuɔuto e è ma sɔ alɔ dó bló na ã é

Mesentɔ e qò Axɔsuɔuto ɔ me Ie é .

Nŭgbododó Klisu Tɔn Nukɔntɔn Ie Asúkúsi

Ie kpo Me Devo E Dó Hudo Anɔsin Gbigbo

Tɔn Ie É kpo

Gbè Meɔéekannuninɔ Tɔn .

Xexó Wuvésexáme Tɔn

Wen e qò wema Ie me é Sinsɛn Mawu qò

Yesinsɛn kpo Nŭgbo kpo me .

Nŭkplɔnkplɔn nú Akwé Biblu Tɔn Ie

Biblu E É Sɔ Tenme É

Biblu Sín Kpléklé

Nú abkpa Ie kpo Nŭjledonŭwu Ie kpo

Azɔme 4 - Su qò Klisu me

Jezu Nazaletinu ɔ

Gbe Klisu Tɔn

Bŭ qò Klisu me

Xó e è qò dó Wuvéwu Ie é

Agbaza, Lindɔn, Ye - Fite Ye Ka Nɔ Yi Hwenu E A Kú É? Alɔwliwli

kpo Me gbibe kpo

Gbɔjezán Mawu tɔn

Nŭɔqíqó Ie je nukɔn nú Bībɛme Nŭɔqíqó Ie

Eblée Ie .

Azɔme 5 - Mexoxwe Dò Klisu me

Nŭkplɔnme Akluzu Tɔn Me Mawu

Tɔn Xɔgbigbázɔ ɔ Nŭkanbyɔ Daxó

Hugǎn E É Kanbyɔ Gbɔn Gbezán

Nu Meɔée Dò Klisu Me Gbè Daxó

Hugǎn É

Akpáɔdídó Ie Din kpo Kaka sɔyi kpo Gbetɔ

Nugbò Ie Nyí Gbetɔ Mawu Tɔn Ie .

Gbè Xógbe Jiwŭ Ie

Azɔme 6 - Biblu kplɔnkplɔn .

Yinyɔ, Nŭjledonŭwu Ie kpo Nŭɔqɔ'ayí Ie kpo

Gbigbo Mímé

Daniyeli

Nŭɔexléme Jezu Klisu Tɔn

Nŭwlanwán Ie sín Abwe

Nŭkplɔnme & Nŭwiwa Ie Sín Xwè 100

J.H.M.

Biblu Kpléklé kpo Liledógbɛɛvome kpo

Sinsɛnzɔ Égbé Tɔn Ie - Nŭwlanwán Ie we à alò Akwé Ie we à?

Jezu sín kúnkan - Tablo qé

Azɔɔsa E Nɔ Kpé Nukún Dó Biblu Wu É qò kancica xá gbè devo Ie qò .**biblu qò Enteneti jí.**